

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Librum I. Decretalium, Per quadraginta, & tres Titulos distributum, in
quo agitur De Constitutionibus, Seu Legibus universim ...

Krimer, Ferdinand

Augustæ Vindelicorum, 1706

Articulus V. De Titulo, qui requiritur as recipiendos Ordines.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73031](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73031)

riam, quasi Episcopalem, privativè ad Episcopum; sic Pirhing hinc n. 56. §. quòd sitamen.

2147. Quæstio est 2. an Archiepiscopus dimissorias dare possit subditis suorum Suffraganeorum? R. negativè ex c. cum nullus h. t. in 6. ibi: Cum nullus Clericum parocciæ alienæ, præter Superioris ipsius licentiam, debeat ordinare; Superior intelligitur in hoc casu Episcopus, de cujus diocesi est is, qui ad Ordines promoveri desiderat, oriundus, seu in cujus diocesi Beneficium obtinet Ecclesiasticum, seu habet (licet alibi natus fuerit) domicilium in eadem.

2148. Quæstio est 3. an dimissorias dare possit Episcopi Officialis, seu Generalis Vicarius? R. non posse, nisi ad hoc habeat specialem facultatem ab Episcopo suo, vel hic sit in remotis partibus, ut ait textus in cit. c. cum nullus 3. junct. gloss. V. Extendat; vel succedat prioribus Vicariis, dimissorias concedere solitis, & bona fide putet, id etiam sibi competere. Pirhing hinc n. 57. in fine. Textus cit. c. §. Inferiores, sic habet: inferiores quoz. Prælati, Religiosi, vel alij, nisi eis quòd suos Clericos, aut subditos, possint, à quo voluerint, Episcopo, facere ordinari, à Sede Apost. specialiter sit indultum: vel Officiales Episcopi (cum ad hoc se ipsius Officium non extendat) hujusmodi nequeunt licentiam impartiri. Episcopo autem in remotis agente, ipsius in Spiritualibus Vicarius Generalis; vel, Sede vacante Capitulum, seu is, ad quem tunc temporis administratio Spiritualium noscitur pertinere, dare possunt licentiam ordinandi.

Dicitur autem Episcopus in remotis esse, si sit extra provinciam, seu diocesim ultra duas, aut unam diœtam. Deinde dimissorias dare non potest, Archidiaconus, etiam in absentia Episcopi, licet sit ejus Vicarius, ipso jure, si non habeat vel speciale mandatum, vel tale jus ex legitima consuetudine, gloss. in c. significasti 6. de Offic. Archidiacon. V. Literas: sic enim in cit. c. 8. loquitur Innocentius III. interdicat Archidiacono tuo, ne sine conscientia tua, & auctoritate, literas suas promovendis concedat; & eis, etiam districtè, prohibeas, ne ad Ordines audeant convolare. Qui, si contra prohibitionem tuam venire præ-

Tom. I.

sumpserint, executionem eis Ordinum susceptorum totaliter interdicat.

2149. Quæstio est 4. quid in hoc possit Capitulum Sede vacante? R. quòd Capitulum Cathedrale, Episcopali Sede vacante, vel Vicarius à Capitulo deputatus ad Spiritualem administrationem, olim dare poterat dimissorias cit. c. cum nullus, §. Episcopo: nunc autem, jure novo, Trid. Sess. 7. c. 10. de Reform. non intra annum, à die vacantis Ecclesiæ, ne quidem ad primam tonsuram, exceptis casibus, de quibus infra num. seq. quòd verum est, licet habeat proprium territorium, etiam exemptum, & jurisdictionem ordinariam; sic declaratio Cardinalium, & Quaranta V. Capitulum, Sede vacante.

2150. Casus autem excepti sunt; si quis esset archatus ratione Beneficii recepti, vel recipiendi, exigentis Ordines in Beneficiato; ut, si cui collatum esset Beneficium curatum; vel quis esset præsentatus, aut electus ad Beneficium vacans; non autem aliter; sic Garcia de Benefic. c. 7. à n. 98. post annum autem lapsum, à die Ecclesiæ vacantis, liberè dare potest dimissorias suis, etiam non archatis; & testimoniales de vita, & moribus, etiam intra illum annum, quia in hoc jus antiquum per Tridentinum non est immutatum: idem potest Vicarius Capituli, Sede vacante datus. Potest etiam alteri Episcopo Capitulum Sede vacante dare licentiam, in Ecclesia vacante exercendi Pontificalia, etiam ordinandi; sed habentes licentiam Ordines recipiendi ab alieno.

ARTICULUS V.

De Titulo, qui requiritur ad recipiendos Ordines.

2151. Nullum ad Sacros Ordines promoveri debere, nisi exhibeat, sibi de sufficienti titulo, seu perpetua vitæ sustentatione provisum esse, constat ex c. 1. & 2. dist. 70. c. 2. 4. 16. & 23. de præbend. & c. si Episcopus. 37. eod. in 6. quòd sic habet: si Episcopus, cui nullis personis expressis in genere commisisti, ut vice tua Ordines in tua Diocesi celebraret, ad Sacros Ordines promoverit quempiam titulum non habentem: ei (cum in culpa fuerit, taliter ordinando eundem) tenebitur vitæ necessa-

P p p 2

cessa-

cessaria ministrare, donec sibi per eum, vel alium, de competenti Beneficio sit provisum. Si verò certas commisit eidem ordinare personas, tu (qui prævidere hoc casu, *an haberent titulum?* debuisti) taliter ordinato ad prædicta, donec per te Beneficiatus fuerit, obligatus existis. Eis autem, quibus à Dicecesanis datur licentia, ut possint, à quo voluerint, Episcopo ad omnes Sacros Ordines promoveri: *non qui ordinant, sed qui tribuunt licentiam (cùm eam dare non debeant titulum non habenti)* ad præmissa, *si titulum non habeant*, obligantur; Trid. Sess. 21. c. 1. de Reform. cujus hic tenor est:

2152. Cùm non deceat, eos, qui Divino ministerio adscripti sunt, cum Ordinis de decore mendicare, aut fordidum aliquem quæstum exercere: compertumque sit, complures plerisque in locis ad Sacros Ordines, nullo ferè delectu, admitti, qui variis artibus, ac fallacijs confingunt, *se Beneficium Ecclesiasticum, aut etiam idoneas facultates obtinere*: statuit Sancta Synodus, *ne quis deinceps Clericus secularis, quamvis aliàs sit idoneus moribus, scientiâ, & ætate, ad Sacros Ordines promoveatur, nisi prius legitime constet, Beneficium Ecclesiasticum, quod sibi ad victum honestè sufficiat, pacificè possidere.* Id verò Beneficium resignare non possit, nisi facta mentione, quòd ad illius Beneficij titulum sit promotus, neque ea resignatio admittatur, nisi constito, quòd aliunde vivere commodè possit: *& aliter facta resignatio nulla sit.* Patrimonium verò, vel pensionem obtinentes, ordinari posthac non possint, *nisi illi, quos Episcopus judicaverit assumendos pro necessitate, vel commoditate Ecclesiarum suarum, eo quoque prius perspecto, patrimonium illud, vel pensionem, verè ab eis obtineri, taliâque esse, quæ eis ad vitam sustentandam satis sint*: atque illa deinceps, *sine licentia Episcopi*, alienari, aut extingui, vel remitti, nullatenus possint; donec Beneficium Ecclesiasticum sufficiens sint adepti, vel aliunde habeant, unde vivere possint: antiquorum Canonum pœnas super his innovando; quibus juribus suppositis, pro fundamento dicendorum in seqq. nota, quòd Titulus ille, communiter vocari solet *titulus mensæ*; hic porro titulus triplex sit, Beneficij Ecclesiastici, patrimonij, & Religiosæ paupertatis.

§. I.

De Titulo Beneficij.

PRIMUM est, ut quis ordinari possit ad ²¹⁵³ *titulum* Beneficij Ecclesiastici, requiri, quòd sit Beneficium certum, ac perpetuum, patet ex *cit. c. si Episcopus*. 2. quòd sufficiant fructus ejus ad decentem Clerici sustentationem, ut loquitur Trid. *cit. 3.* quòd sit actu collatum, & pacificè à Clerico possessum; sic communis.

Circa hæc not. 1. Beneficium aliter considerari, ut quis ejus titulo *fiat subditus Episcopi*; aliter, ut *ad ejus titulum quis ordinetur*. Ad illud plura requiri constat à *n. 2137. & seqq.* & sufficere etiam Beneficium manuale ex *n. 2138.* secus, ad istud. Nam Beneficium, ad cujus titulum quis ordinatur, debet esse perpetuum *ex prioribus*.

Not. 2. ut quis *ad titulum* Beneficij ordinetur, non sufficere titulum Beneficij, stipendij ab Episcopo assignandi super fructibus suæ mensæ Episcopalis; cùm morte concedentis extingatur, nec in præjudicium Successoris gravari poterit: secus est, de titulo Capellanæ, vel Coadjutoriaræ, si ex concessionem Papæ sit irrevocabilis; quia sic ei provisum est *ad dies vitæ*; quòd etiam procedit de pensione perpetua, sed ad sustentationem sufficiente.

Not. 3. hanc sufficientiam Beneficij, ad ²¹⁵⁶ congruam sustentationem, non æqualiter ab omnibus exponi. Pirhing hic *n. 70.* dicit, sufficere, *si cum patrimonio certo, ac stabili præbeat sufficientem alimoniam Clerico*; imò aliqui dicunt, sufficere, si Beneficij fructus tanti sint, ne Clericus, ad illud ordinatus, mendicatò vivere debeat; sic Parisius *l. 5. c. 6. q. 155.* Verùm Concilium Trid. *cit.* requirit sufficientiam *ad commodam*, hoc est, *honestam* (quæ scilicet qualitatem Personæ talis Clerici deceat) *sustentationem*: in praxi autem, ut vult Pirhing *cit. n. 71.* sufficere, quòd Beneficium sit actu collatum, & sine conditione acquisitum, etiam possessione nondum accepta, sed mox accipienda; quòd etiam docet Rodriquez *p. 2. c. 5. q. 10.* Layman in *cit. c. Episcopus, de præbend.* sed quoad hoc, propter novam constitutionem Innocentij XI. videatur *§. licet*, in *n. 2128.* ubi longè aliud constitutum est.

Ex

2157. Ex dictis colliges 1. non posse aliquem ordinari ad titulum Beneficij de futuro obtinendi; quia Concilium requirit Beneficium actu collatum. Colliges 2. posse quem ordinari in Subdiaconum, vel Diaconum, ad titulum Beneficij actu collati, esto fructus ei non currant, nisi adepto Presbyterio. Colliges 3. posse quem ordinari ad servitium perpetuum alicujus Ecclesie vel Altaris, ad quod cum consensu Episcopi, vel alterius Prælati deputatus est, ut inde ali debeat, donec aliam sufficientem sustentationem habeat; sic Zerola in praxi Episcoporum V. dimissoria, in Respons. ad 5. & colligitur ex Trid. sess. 23. de Reform. c. 16. ubi dicitur, quod nullus debeat ordinari, qui iudicio sui Episcopi non sit utilis, aut necessarius suis Ecclesiis, Sancta synodus, vestigiis sexti Canonis Concilii Chalcedonensis inhiærendo, statuit, ut nullus in posterum ordinetur, qui illi Ecclesie, aut pio loco, pro cuius necessitate, aut utilitate assumitur, non adscribatur, ubi suis fungatur muneribus, ne incertis vagetur sedibus. Quod si locum inconsulto Episcopo deseruerit, ei factorum exercitium interdicitur; idem est de redditibus alicujus Seminarij ad servandum in Beneficio illi unito, juxta declarat. S. Congreg. apud Garciam p. 2. de Benefic. c. 5. n. 104. Citatum porro decretum Tridentini, de non ordinandis, nisi qui iudicio sui Episcopi utiles, ac necessarii Ecclesie, vel loco, pro cuius utilitate, vel necessitate assumuntur, adscribantur, ubi suis funguntur muneribus, ne incertis vagentur sedibus, executioni datum, maximæ utilitatis foret, & necessitatis; ne tot, in Sacris Ordinati, exigua statûs Clericalis commendatione, vagi, ac otiosi Presbyteri darentur.

§. II.

De Titulo patrimonij.

2158. CUM in c. Episcopus, de præbend. dicatur, Clericum in Sacris ordinari non debere, sine titulo, nimirum beneficij, nisi bona patrimonialia habeat; deducitur, hæc, si ad commodam vitæ sustentationem, sufficientem, æquiperari titulo, quoad effectum Sacrorum Ordinum eo titulo recipiendorum; non tamen, nisi Episcopus

judicaverit, illos esse assumendos pro necessitate, vel utilitate suarum Ecclesiarum, ut dicitur in Trid. sess. 21. de reform. c. 2. de quo supra n. 2157.

Notand. autem, hanc utilitatem sufficienter haberi, si, ordinandi ad patrimonium, sint viri docti, & probatæ vitæ; sic Garcia cit. nu. 74. Not. 2. nominè patrimonij hinc venire bona propria Clerici, sive illa habeat à parentibus, sive suo labore, sive donatione, aut quovis alio iusto titulo.

Not. 3. ut bona patrimonialia censentur sufficientia ad decentem vitæ sustentationem, requiri. 1. quod sint bona certa; nam de incertis ferri nequit iudicium sufficientiæ; 2. ut sint immobilia, vel, si mobilia sint, in immobilia convertantur; mobilia enim rarò sunt perpetua; sic Azor p. 2. l. 3. c. 4. q. 7. 3. ut sint libera, hoc est, non obligata, ære alieno, vel censu annuo, dote &c. alias enim facilè à Creditoribus auferuntur; sic Ugolinus de offic. Episcopi c. 26. §. 11. nu. 3. 4. ut sint frugifera, dando scilicet ordinato annuum redditum. Nam idem est, rem non habere, & habere inutilem, ut dicitur L. quoties 6. ff. qui satisfacere cog.

Not. 4. ordinatum ad titulum patrimonij, non posse hoc alienare, sine consensu Episcopi, nisi prius ipsi Clerico, quoad decentem sustentationem stabilem, aliunde sit provisum; sic Trid. sess. 21. cap. 2. quod retulimus supra: alienatio autem, secus facta, est ipso jure irrita; sic Pirhing cit. nu. 72. §. porro. Advertendum autem, quamvis ordinatus ad titulum patrimonij, postquam aliunde habet, quo perpetuò decenter vivat, non possit illi sine consensu Episcopi renunciare juxta Barbosa. in c. Tuis questionibus, 23. de præbend. nu. 9. contrarium tamen etiam probabile esse; quia tunc cessat finis dispositionis in contrarium in Trid. quod solum requirit consensum Episcopi, nisi aliunde illi provisum sit; sic Filliucius tom. 3. ff. 41. c. 1. num. 5. Si autem titulus, ad quem quis ordinatus fuit, perit casumate, vel alivione, Episcopus, promotus tenetur providere, nisi aliunde juvari possit; sic Barbosa. in c. Tuis questionibus, 23. de præbend. nu. 4. Clericus autem ordinatus ad suum patrimonium, in hoc gaudet privilegio immunitatis Ecclesiasticæ, ut ex jis non

teneretur solvere Gabellas; ita Sanchez in *moralib. tom. 2. lib. 7. c. 1. dub. 36.*

2161. Not. 5. ad titulum patrimonij etiam revocari *titulum* pensionis, seu decentis sustentationis, à quocunque etiam Laico, alicui resignata, donec ordinato, aliunde sit provifum de sustentatione commoda *ad dies vitæ*; sic Trid. *loco cit.* ad hoc autem à Tridentino requiritur, quòd ordinatus illam pensionem verè obtineat; ex usu tamen, & praxi sufficit cautio hypothecaria, per quam assignetur res certa, eaque libera, & frugifera, ut ordinato competat jus reale percipiendi suam congruam sustentationem. Hæc porro cautio præstanda exigi debet à privatis personis ordinando dantibus titulum mensæ. Si autem sint Principes, Magnates, sufficit simplex cautio instrumentaria; qua se obligent, ad sustentandum talem Clericum ad dies vitæ ejus; vel dum super hoc aliunde illi provifum sit; vel, si contingat eum indigere.

¶ III.

De Titulo Religioſe paupertatis, seu professionis in Religione approbata.

2162. Communis doctrina est, Religiosos, à validè professos in Religione approbata, sine alio titulo posse ordinari ad titulum *sua professionis Religioſe*; hoc enim intelligitur per titulum paupertatis. Nam in illis professio subit titulum beneficij, c. 1. *dist. 70.* & Religio tenetur alere suum Religiosum: Religiosi autem non professi, sine titulo (nimirum alio, quàm *professionis*) non sunt promovendi ad Sacros Ordines, sicut alij Clerici non Regulares, ex *Constit. Pij V. incip. Romanus Pontifex*; quod etiam procedit de professis invalidè.

Verùm, hoc postremum habet duas exceptiones. Prima est, quòd, non obstante illa *Constitut. Pij V. Religiosi Societatis IESU*, hoc ipso, quòd post biennium Novitiatus emiserint tria vota Religionis, etsi simplicia, etiam ante solennem professionem, sine alio titulo promoveri possint ad omnes Sacros Ordines ex *Concess. Gregorij XIII. facta ult. Febr. 1573.* quam sua constitutione confirmavit Gregorius XIV. 30. Aug. 1591. altera

est, quòd etiam, sine alio titulo, similiter ordinari possint Alumni Pontificij, qui in Seminarijs aluntur, studiorum causâ, per Bullam Greg. XIII. datam 25. Septembr. 1584. V. Barbosa in *Trid. sess. 21. de reſor. c. 2. nu. 6.* ubi sic ait: *Gregorius XIII. in const. sua incip. Ascendente, sub dat. Kal. Junij 1584. concessit Societati IESU, quòd, qui tria vota, paupertatis, castitatis, & obedientie, in Societate, emisserunt, de licentia Præpositi Generalis, possint promoveri ad Sacros Ordines, absque titulo, etiam ante solennem professionem emissam, si modo sint atate, moribus, & doctrina idonei, non obstante dicta constitutione Pij V. qua hoc decretum ad Religiosos non professos extendit, fortasse quia cognoscebat, illo prædicta Societatis Patres ligari, eò quòd, etsi veri dicerentur Religiosi, tantùm simplicia vota emittebant.*

Si dicas: ergo si qui Regulares, solo titulo suæ professionis, vel votorum Religiosorum, in Sacerdotes ordinati, justis de causis Religione dimittantur, vel ejiciantur, Religio tenebitur illis, si pauperes sint, præstare alimenta: affirmativam tenet Barbosa *loc. citato*, sic loquens: *unde si contingat è Societate, quem ejici in sacris jam constitutum, & carentem beneficiò, tunc Prælati ejusdem Societatis de honesto victu saltem de redditu 40. scutorum annuorum, illi providere debet, donec sufficiens beneficium fuerit affectus;* ita Marchin. *dict. c. 5. n. 5. ego ipse d. p. 2. alleg. 19. n. 17.* sed fallitur; nam, etsi verum sit, quosdam, sic dimissos sæpius id urfisse apud Congreg. Cardin. Concilij Trid. interpretum; semper tamen ab eadem Congregatione responsum est negativè; & facta Sanctissimo relatione hujus responſionis, sua Sanctitas responsum approbavit; ut recentissimè factum ab Innocent. XII. 4. Jun. 1696. in causa Panormitana, *prætensa congrua.* Quare omnino negandum est, extare ullum decretum Congregationis Cardinalium, statuens, *annua 40. scuta aurea, esse à Societate pendenda Sacerdotibus pauperibus, ab ea dimissis;* & quod reperitur in dubijs Nicolai Ormaneti, quæ ad suimet instructionem Anno 1567. Francisco Cardinali Alciato proposuit, inter quæ etiam illud fuit, *an dimissis ea 40. scuta pendenda forent?* quod ipse putavit debere, esse solùm in calce eorum dubiorum anno-

annotatum privato illius sensu, non Congregationis; nec ullibi etiam reperiri, post diligentissimam inquisitionem, declarationem Sixti V. ex qua loquitur Molfesius, & Barbosa, de dandis annuatim 40. scuris à Societate dimissis; ideòque declarationem illam, esse veritate alienã, & merum commentum; sic Typo expressum est Romæ in Typographia Reverendæ Cameræ Apost. Superiorum facultate anno 1696. id quod ego ipse habui, & legi.

ARTICULUS VI.

De loco Ordinationis.

2164. **Q**uàntum pertinet ad quæstionem, ubi, seu quo loco fieri possit ordinatione? responsio communis est, primam tonsuram, & minores Ordines conferri posse quovis loco decente v. g. in domo Episcopali, c. quando, & ubi dist. 75. ibi: quando & ubi libitum fuerit; & licet hoc c. numeretur inter paleas; idem tamen dicitur in ordine Romano, c. de gradibus Ecclesie. Majores autem Ordines, spectata consuetudine, conferri posse in qualibet Ecclesia intra diocesin ordinantis; sic Henriquez in summa lib. 10. c. 11. nu. 3. non tamen extra Ecclesiam, nec extra propriam diocesin, nisi cum licentia illius diocesani; quo casu, ordinans extra suam diocesin, poterit ordinare suos; item subditos Episcopi, in cujus diocesi de ipsius licentia ordinat. Trid. sess. 6. c. 5. de reform. ibi: nulli Episcopo liceat, cujusvis privilegij prætextu, Pontificalia in alterius diocesi exercere, nisi de Ordinarij loci expressa licentia, & in personis eisdem Ordinarij subjectis tantum; sic secus factum fuerit, Episcopus ab exercitio Pontificalium, & sic ordinati, ab executione Ordinum, sint ipso jure suspensi; excipe, nisi alij non subditi, habeant dimissorias generales, ut colligitur ex eod. Trid. c. 11. ibi: facultates de promovendo à quocunque, non suffragentur, nisi habentibus legitimam causam, ob quam à proprijs Episcopis ordinari non possint, literis exprimentam: & tunc non ordinentur, nisi ab Episcopo in sua diocesi residente, aut pro eo Pontificalia exercente, & diligente prævio examine.

2165. Sed quæres 1. an Episcopus A. ordi-

nans in aliena Diocesi Episcopi B. possit de hujus licentia ordinare alienum, legitime dimissum, non generaliter, sed particulariter, ut ordinari possit ab Episcopo B? Resp. mihi probabilius esse, quod non. Nam delegatus ad causam particularem non potest subdelegare, ut constat ex gloss. in c. cum causam 62. de appellat. v. delegatus (ibi: cum non nisi delegatus à Principe causam alij valeat delegare) Episcopus autem, ad quem alienus subditus specialiter dimittitur ad Ordines ab eo recipiendos, est delegatus ad unam tantum causam.

1266. Quæres 2. an Episcopus, in aliena diocesi, possit suo subdito conferre primam tonsuram, sine licentia Episcopi alieni? affirmativam sequitur Azor p. 2. lib. 3. c. 48. q. 5. quia non est exercitium Pontificalium, quod prohibetur Episcopis in aliena diocesi, sine licentia Ordinarij in tali diocesi, Trid. sess. 14. c. 2. de reform. ibi: Nemo Episcoporum, qui Titulares vocantur, etiam si in loco nullius diocesis, etiam exempto, aut aliquo monasterio, cujusvis ordinis, resederint, aut moram traxerint, vigore cujusvis privilegij sibi de promovendo quoscunque, ad se venientes pro tempore concessi, alterius subditum, etiam prætextu familiaritatis, continuæ commensalitatæ suæ, absque sui proprij Prælati expresso consensu, aut literis dimissorijs, ad aliquos sacros, aut minores Ordines, vel primam tonsuram promovere, seu ordinare valeat: contra faciens, ab exercitio Pontificalium per annum; taliter verò promoti, ab executione Ordinum sic susceptorum, donec suo Prælati visum fuerit, ipso jure sint suspensi. Verum cum dare primam tonsuram, sit actus Pontificalis, esto interdum sine insignibus celebretur (cum jure comunni, & ex prima institutione sua solis Episcopis competat) Resp. probabiliorem esse negativam; ita Sanchez in opusc. moral. tr. 2. c. 1. d. 20. nu. 35.

1267. Quæres 3. an Episcopus possit ordinare, vel Pontificalia exercere in loco exempto, sine licentia Episcopi, in cujus diocesi, saltem materialiter, & physicè, existit ille locus exemptus? communis responsio est negativa ex declarat. Cardinal. ad sess. 6. de reform. c. 1. declarat. 2. & 3. S. nec etiam potest; sic Barbosa de offic. Episcopi